

DAMIR ŠEHOVIĆ RAZMATRA OPRAVDANOST UVOĐENJA PRI RASTERETIČEMO OSNOVNO BODOVANJE PRAKTIČNE

✉ **Bojana Pejović**

Lid: Trenutno je u izradi novi nastavni plan za osnovno obrazovanje, i stav Ministarstva je da su neophodne izmjene u dijelu rasterećenja učenika. Takođe, značajan izazov je i praktična nastava, koja će se ubuduće na fakultetima kreditno bodovati, a razmatra se i opravdanost uvođenja prijemnih ispita na određenim studijskim programima. To je u intervjuu Dnevnim novinama, između ostalog, kazao ministar prosvjete, **Damir Šehović**.

DN: Na koji način planirate rasterećenje i izmjenu školskog plana i programa, a kakve efekte očekujete?

Trenutno je u izradi novi nastavni plan za osnovno obrazovanje, i stav Ministarstva je da su neophodne izmjene u dijelu rasterećenja učenika. Time želimo da dodatni fokus stavimo, između ostalog, na izučavanje stranih jezika, ali i da našim osnovcima ostavimo dovoljno prostora i vremena da materiju zaista i usvoje. Izmjenama se bavi stručni tim, a ideja je da rasterećenje bude na nivou od oko 10 posto, što je svakako značajan prvi korak.

Takođe, predmetni programi treba da budu oslobođeni nepotrebnih podataka i detalja koji, umjesto da podstiču učenika na kritičko promišljanje i sticanje znanja primjenjivih u realnim radnim i životnim situacijama, zapravo zahtijevaju da pamte i reprodukuju pojmove i definicije. Navedeni predmetni programi treba da omoguće stručnu autonomiju nastavnika i istovremeno ga podstiču na primjenu savremenih metoda nastave i učenja.

Ovo je samo jedan dio reformi za unapređenje kvaliteta osnovnog obrazovanja. Važan aspekt je svakako proces rada nastavnčkog kadra. Sve pomenuto će, vjerujem, pored unapređenja cjelokupnog sistema, pomoći i boljem pozici-

“

Takođe, predmetni programi treba da budu oslobođeni nepotrebnih podataka i detalja koji, umjesto da podstiču učenika na kritičko promišljanje i sticanje znanja primjenjivih u realnim radnim i životnim situacijama, zapravo zahtijevaju da pamte i reprodukuju pojmove i definicije

”

oniranju Crne Gore na PISA testiranju. Razmišljamo i u pravcu formiranja PISA radnog tijela, koje bi se bavilo analizom postignutih rezultata i pripremom mjera koje je potrebno sprovesti, kako bi đaci primijenili stečena znanja.

DN: Dokle se stiglo sa kontrolom navodnih VIP odjeljenja u podgoričkim osnovnim i srednjim školama?

Kontrola je u toku, a po dobijanju izvještaja ćemo odlučiti koje ćemo dalje korake preduzimati.

Ministarstvo je, kao što je javnosti poznato, zatražilo od Uprave za inspekcijske poslove i Zavoda za školstvo da izvrše sveobuhvatan nadzor po ovom pitanju, kako bi se utvrdilo činjenično stanje. Pod činjeničnim stanjem podrazumijevam informaciju da li postoje odjeljenja koja se formiraju na osnovu nedozvoljenih kriterijuma, te da li je zapravo moguće nedvosmisleno utvrditi stvarno stanje, kada je riječ o ovako neodređenoj kategoriji.

Bez obzira na navedeno, rezultate kontrole koristićemo ne samo u pravcu eventualnih sankcija, već i preporuka za dalje definisanje upisnih kriterijuma i kriterijuma formiranja odjeljenja, kako bi se u budućnosti prostor za zloupotrebe sveo na najmanju moguću mjeru.

DN: Šta su pokazali prvi nalazi kontrole prosvjetnih inspektora kada su u pitanju privatni fakulteti? Da li su uočene nepravilnosti i ako jesu koje? Da li se eventualno već na samom startu može govoriti o zatvaranju određenih fakultetskih jedinica?

Cijenim da je moje insistiranje na redovnim i intenzivnim kontrolama svih visokoškolskih ustanova, a posebno privatnih, jedna od mjera koja može pomoći povećanju kvaliteta visokog obrazovanja.

Od Uprave za inspekcijske poslove očekujemo detaljan izvještaj, sa konkretnim mjerama i preporukama. Inspekcija ima svoju dinamiku rada, a nakon dostavljenog izvještaja planiraćemo dalje korake. Krajnja mjera u slučaju neispunjavanja uslova za rad je oduzimanje licence.

Istovremeno, za ovu godinu planirane su izmjene Zakona o visokom obrazovanju, kojim će se, između ostalog, značajno unaprijediti kriterijumi za osnivanje, odnosno sam postupak osnivanja i ukiđanja fakulteta. Preciznije, akta za akreditaciju biće dodatno usaglašena sa standardima u evropskom prostoru, a akreditacija i proces licenciranja biće zahtjevniji u odnosu na prethodni period. Pomenute inspekcijske kontrole biće, dakle, jedna u nizu aktivnosti u ovoj oblasti.

DN: Kako planirate da unaprijedite rad fakulteta?

Jedna od prvih mjera koja nas očekuje kada govorimo o unapređenju rada fakulteta, jeste izmjena modela studija. Postojanje dosadašnjih postdiplomskih specijalističkih studija je od eksperata ocijenjeno kao netipično i upitno sa više aspekata. Stoga ćemo, umjesto dosadašnjeg modela 3+1+1, preći na 3 + 2 +3, odnosno 5+0+3, koji je prepoznat u evropskom prostoru obrazovanja, čime ćemo omogućiti bolju prepoznatljivost naših

●●●

Počinja izgradnja vrtića na Starom aerodromu

Narednih dana zvanično će početi radovi na izgradnji još jednog vrtića u Podgorici, za koji u Ministarstvu prosvjete očekuju da bude završen za oko godinu dana. Objekat će se nalaziti na Starom aerodromu, kapaciteta za 343 djece. Vrijednost investicije je preko 2,7 miliona eura. U planu je izgradnja još sedam novih vrtića u Podgorici, Baru, Ulcinju, Pljevljima i Rožajama.

„Projekat koji se realizuje u saradnji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope je skladu sa našim prioritetima kada je riječ o predškolskom obrazovanju, a to je kako povećanje obuhvata djece u vrtićima, tako i kontinuirano poboljšanje uslova u kojima borave naši mališani“, kazao je Šehović.

Didaktička sredstva i prostor za njihov motorički, socio-emocionalni i kognitivni razvoj, mnogo su više od deklarativnog ispunjavanja propisanih standarda, jer se upravo kroz igru i boravak u prilagođenim prostorijama, uz edukovano nastavno osoblje, najmlađima u periodu njihovog ubrzanog rasta trasira put ka razvoju stabilne i produktivne ličnosti, kazao je Šehović.

„S tim na umu, otvaramo nove projekte ovog tipa, i time nove šanse za generacije koje dolaze“, poručuje on.

„S tim na umu, otvaramo nove projekte ovog tipa, i time nove šanse za generacije koje dolaze“, poručuje on.

diploma na tržištu.

Upis na osnovne studije po reformisanom modelu, na Univerzitetu Crne Gore, će početi naredne studijske 2017/2018. godine, a upis na dvogodišnje magistarske studije od studijske 2020/2021. godine.

Značajan je izazov i praktična nastava, koja će podrazumijevati ozbiljniji fond časova i ocjenjivanje, odnosno kreditno vrednovanje prak-

10

ODSTO JE PLANIRANO SMANJENJE RASTEREĆENJA OSNOVACA ZA POČETAK KROZ I TO KROZ IZMJENE NASTAVNOG PROGRAMA KOJE SU U TOKU

tičnog rada tokom studiranja. Trenutno je problem kadra koji nema praktična znanja samo dijelom prevaziđen Programom stručnog osposobljavanja visokoškolaca. Uvođenjem vrednovanog praktičnog rada i unapređenjem tzv. mekih vještina, značajno ćemo poboljšati kompetencije naših studenata.

Cilj nam je i prelazak na Ugovorni model finansiranja zasnovan na rezultatima, čime ćemo izbjeći praksu da se budžetskim izdvajanjima za Univerzitet pokrivaju samo plate profesora, ali bez značajnog unapređenja procesa rada i kvaliteta obrazovanja. Novi model znači uvođenje ugovora o ostvarenju rezultata, koji će zaključivati Vlada i Univerzitet Crne Gore. Akcenat će, između ostalog, biti na kvalitetu rada ustanove, upisnoj politici, naučnoistraživačkom radu, izdavačkoj djelatnosti, međunarodnoj saradnji i mobilnosti i informisanju javnosti o radu ustanove. Tako će se Ugovorom, na osnovu rezultata ustanove u pomenutim oblastima,

JEMNIH ISPITA NA ODREĐENIM STUDIJSKIM PROGRAMIMA

CE I UVESTI KREDITNO NASTAVE ZA STUDENTE

definirati finansijska sredstva višegodišnji period, dok će se od Univerziteta očekivati da ispuni ugovorom preuzete obaveze.

DN: Kako uskladiti rad fakulteta sa tržištem?

Usklađivanje upisne politike sa potrebama tržišta rada je naš primarni cilj, čiji rezultati će biti vidljivi tek za nekoliko godina. Tu očekujemo i aktivnu participaciju predstavnika privrede, ne samo u kreiranju nastavnog plana i programa, već i u selekciji programa koji su mu potrebni i koji nijesu, te onih koji su kvalitetni i manje kvalitetni.

Značajne informacije dobićemo i kroz tzv. Tracer studiju, putem anketiranja naših svršenih studenata, gdje će se prikupiti informacije oko toga koliko su im znanja stečena na fakultetima u Crnoj Gori bila korisna na tržištu rada, tj. koliko su čekali na posao, sa kojim kvalifikacijama su se najlakše i najteže zapošljavali i sl. Koristan input u kreiranju upisne politike imamo i kroz Program stručnog osposobljavanja visokoškolaca.

Moram napomenuti i da je uzrok disproporcije između ponude i tražnje velikim dijelom i značajno povećanje broja srednjoškolača koji se upisuju na visokoobrazovne ustanove. Tačnije, od oko 7.500 svršenih srednjoškolača u pretprošnoj školskoj godini, preko 70% je upisalo fakultet. Pritom, i dalje se najviše upisuju fakulteti iz oblasti društvenih nauka. Stoga je jedan od naših prioriteta približavanje prednosti stručnih obrazovnih programa i profilacija mladih na ono što su zaista njihovi afiniteti, kroz testiranja profesionalne orijentacije.

Sve navedeno će, uvjeren sam, uz intenzivne zajedničke aktivnosti sa privredom i uvođenje praktične nastave o kojoj sam govorio, doprinijeti stvaranju ambijenta u kome diplome neće biti same sebi svrha, već potvrda da ste spremni za tržišnu utakmicu.

DN: Kada je u pitanju Pravilnik za kriterijume za upis na fakultete, koji je u pripremi, možete li mi preciznije objasniti šta će se u tom smislu promijeniti?

Značajan je izazov i praktična nastava, koja će podrazumijevati ozbiljniji fond časova i ocjenjivanje, odnosno kreditno vrednovanje praktičnog rada tokom studiranja. Trenutno je problem kadra koji nema praktična znanja samo dijelom prevaziđen Programom stručnog osposobljavanja visokoškolaca

Pravilnikom će biti propisani kriterijumi za upis na sve ustanove visokog obrazovanja, dok je do sada kriterijume propisivala svaka ustanova posebno. Jasni kriterijumi za upis su od posebnog značaja za kvalitet diplomiranih sudenata. Jer ako se najbolji upisuju, sutra ćemo na tržištu rada imati najbolje. Takođe, razmotriće se opravdanost uvođenja prijemnih ispita na određenim studijskim programima.

Njime će se definisati i koji su to obrazovni programi tj. profili odgovarajući za nastavak studija. Drugim riječima, cijenit će se da li su oblasti tj. predmeti koje ste izučavali u srednjoj školi primjereni traženom studijskom programu, a ne da li su same škole odgovarajuće.

Naime, glavni nedostatak upisne politike je taj što se ona često rukovodila kadrovskim i materijalnim potrebama same ustanove, a u manjoj mjeri tržištem rada. Stoga smo zaključili da je neophodno izjednačiti zahtjeve fakulteta prilikom upisa i povezati ih sa stvarnim stanjem na terenu, kako bismo u krajnjem imali kvalitetniju prohodnost ka ustanovama visokog obrazovanja.

Cilj nam je i prelazak na Ugovorni model finansiranja zasnovan na rezultatima, čime ćemo izbjeći praksu da se budžetskim izdvajanjima za Univerzitet pokrivaju samo plate profesora, ali bez značajnog unapređenja procesa rada i kvaliteta obrazovanja

